

**Uchwała nr XIV/105/2007
Rady Miejskiej Gminy Skoki
z dnia 20.12.2007 r.**

w sprawie przyjęcia

**„Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”
na rok 2008**

Na podstawie art. 18 ust. 2, punkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. nr 142, poz. 1591 z 2001 r. z późn. zmianami) oraz w związku z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. nr 147, poz. 1231 ze zmianami) Rada Miejska Gminy Skoki uchwala co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” na rok 2008, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2.

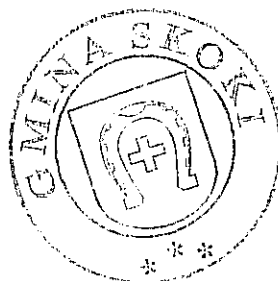
Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy w Skokach.

§ 3.

Zobowiązuje się Burmistrza Miasta i Gminy Skoki do złożenia w terminie do dnia 31.03.2009 r. sprawozdania z realizacji niniejszego programu.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Gminy Skoki
Rady Miejskiej Gminy Skoki
Zbigniew Czerwinski

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2008

A. WPROWADZENIE – KONTEKST SPOŁECZNY

Ogólnokrajowe badania wykazują, że w społeczeństwie polskim wciąż duża jest tendencja do podejmowania działań zagrażających zdrowiu i życiu. Przejawia się to zarówno w sięganiu po różnego rodzaju środki zmieniające świadomość takie jak alkohol, narkotyki czy inne środki psychoaktywne, jak również w popełnianiu czynów niezgodnych z prawem, związanych m. in. z nietrzeźwością kierowców, przemocą w rodzinie, przemocą w środowisku lokalnym oraz przemocą rówieśniczą w szkołach. Przejawy demoralizacji wiążą się również ze wzrostem liczby nieletnich nadużywających alkoholu. W tych zachowaniach zauważa się znaczący wzrost spożywania alkoholu przez dziewczęta. Pojawia się więcej przestępstw dokonywanych przez osoby poniżej 13 roku życia nierzadko będących pod wpływem alkoholu. Bardzo powszechne jest społeczne przyzwolenie na picie alkoholu również przez osoby nieletnie. Wśród osób dorosłych nieustannie obserwuje się skłonność do spożywania alkoholu w ilościach często powodujących nieodwracalne skutki zdrowotne. Stosowane systemy terapeutyczne w wielu przypadkach okazują się nieskuteczne, gdyż ze względu na problemy resortu służby zdrowia bądź trafiają one do potrzebującego pacjenta zbyt późno, bądź są zbyt krótkie.

Zadaniem samorządów terytorialnych jest przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym. Eliminowanie czynników ryzyka może być skuteczne wtedy, gdy wzmocni się czynniki chroniące, do których należą m.in.: pozytywne wzorce zachowań, właściwe i ciekawe zagospodarowanie czasu wolnego, przynależność do grupy społecznej propagującej prozdrowotną i prospołeczną hierarchię wartości.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawia zadania własne gminy wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Określa on w szczególności: działania wychowawcze, informacyjne i pomocowe wobec osób uzależnionych i ich rodzin, zapewnienie ochrony i wsparcia ofiarom przemocy domowej, rehabilitację i reintegrację zawodową uzależnionych, a także szeroko pojętą profilaktykę.

Niniejszy Program korzysta z wytycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz opiera się na Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Podjęcie tych działań jest wynikiem woli samorządu, odpowiedzialnego za zdrowie mieszkańców, ład i porządek publiczny.

Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań pochodzą z opłat wnoszonych przez podmioty ubiegające się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych (detal i gastronomia), jako że Ustawodawca określił, iż mogą być one wykorzystane wyłącznie na realizację zadań gminnych programów rozwiązywania problemów uzależnień.

Za prawidłową realizację zadań w gminie odpowiadają wyznaczeni przez Burmistrza:

- Koordynator ds. Uzależnień
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

B. DIAGNOZA PROBLEMU

Zgodnie z obowiązującym w Polsce systemem diagnostycznym, Międzynarodową Klasyfikacją Chorób, Urazów i Przyczyn Zgonów – Edycja X (ICD X), uzależnienie od alkoholu identyfikowane jest jako zespół właściwości fizjologicznych, emocjonalnych, behawioralnych i poznawczych, które pojawiają się w wyniku wieloletniego używania alkoholu (kod F 10.2). Właściwości te, po próbie abstynencji, mogą wywołać nawrót choroby. Zatem uzależnienie od alkoholu jest chorobą bio-psycho-społeczną.

Opierając się na wynikach analiz przeprowadzonych w celach konstruowania programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z lat ubiegłych należy stwierdzić, że na terenie miasta i gminy Skoki żyje około 240 osób cierpiących z powodu choroby alkoholowej. Blisko 480 osób to dorosłe osoby współuzależnione. Podobną liczbę stanowią dzieci żyjące w rodzinach dotkniętych alkoholizmem. Średnio 720 osób pije w sposób szkodliwy dla zdrowia. Wynika z tego, że około 1.920 osób należy do grupy tzw. ryzyka i wymaga podejmowania przez samorząd terytorialny odpowiednich wobec nich działań oraz wytyczania strategii, które będą zwiększać niesienie pomocy psychospołecznej, prawnej, terapeutycznej, rehabilitacyjnej oraz strategii profilaktycznych.

Z uwagi na fakt występowania na terenie gminy dużego bezrobocia oraz to, że osoby pozostające bez pracy przez długi okres czasu są bardzo narażone na różnorakie patologie społeczne, tym bardziej zasadne jest szukanie rozwiązań zapobiegających szerzeniu się zachowań destruktywnych wśród społeczności lokalnej.

Z informacji pozyskanych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Skokach wynika, że w 2007 roku 60 osobom udzielono wsparcia w zakresie poradnictwa oraz pomocy finansowej na bieżące potrzeby. W 45 rodzinach stwierdzono problem alkoholowy, udzielona została im pomoc finansowa oraz szeroko rozumiana pomoc socjalna. 57 dzieci objęto dożywianiem w szkołach. OPS w 18 przypadkach interweniował w związku z przemocą w rodzinie, w tym jedną z nich skierowano do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Antoniewie. Skierowano 2 wnioski do Sądu Rejonowego w Wągrowcu dotyczące przemocy w rodzinie. OPS skierował 13 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w celu podjęcia działań zmierzających do skierowania osób uzależnionych na leczenie odwykowe.

Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Skokach przeprowadzili 45 interwencji w związku z nadużywaniem alkoholu przez mieszkańców gminy, z czego 25 związanych było z przemocą w rodzinie. W przypadkach tych zastosowano procedurę Niebieskiej Karty. W jednym przypadku zanotowano przemoc kobiety wobec mężczyzny. Zatrzymano 8 osób nietrzeźwych i osadzono w PDOZ, a jedną przewieziono do Izby Wytrzeźwień. Zanotowano 31 przestępstw i wykroczeń związanych z kierowaniem pojazdem pod wpływem alkoholu, natomiast w 6 przypadkach zakłócanie ładu i porządku publicznego.

Gimnazjum w Skokach udzieliło pomocy 12 rodzinom w związku z nadużywaniem przez jej członków alkoholu oraz pomocy 3 rodzinom w związku z występowaniem w niej przemocy. Stwierdzono 8 przypadków upijających się dziewcząt oraz 18 przypadków upijających się chłopców. Na terenie szkoły Policja przeprowadziła 12 postępowań wyjaśniających. Skierowano 20 spraw do Sądu Rodzinnego w Wągrowcu - 5 z nich dotyczyło przemocy rówieśniczej.

Do Gminnej Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 36 wniosków o zobowiązanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego. Wszystkie osoby zostały skierowane do podjęcia leczenia odwykowego bądź w systemie stacjonarnym, bądź ambulatoryjnym. W stosunku do 6 osób skierowano sprawę do biegłych sądowych, a następnie, w zależności od uzyskanej opinii, pozwy do Sądu Rejonowego w Wągrowcu.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oprócz wniosków składanych przez OPS i Policję wpłynęły wnioski z Prokuratury Rejonowej w Wągrowcu, od kuratorów sądowych i członków rodzin osób uzależnionych.

W klasach V szkoły podstawowej oraz II gimnazjum w ramach kampanii profilaktycznej „Zachowaj Trzeźwy Umysł” przeprowadzono ankietę, za pomocą której badano:

a) w klasach V:

- poziom świadomości spożywania alkoholu w środowisku lokalnym,
- własne zachowania i sytuacje związane ze spożywaniem alkoholu i paleniem papierosów,
- poglądy dzieci na temat używek i przemocy,

b) w klasach II gimnazjum:

- poziom świadomości dotyczący uzależnień w środowisku rówieśniczym,
- własne zachowania i sytuacje związane ze stosowaniem środków uzależniających lub odurzających
- stosunek ankietowanych do palenia tytoniu i marihuany
- opinię nastolatków dotyczącą stosowania przemocy

Z uzyskanych danych wynika, że wiele dzieci nie posiada jeszcze dostatecznej wiedzy na temat substancji psychoaktywnych, która chroniłaby je przed stosowaniem niebezpiecznych środków odurzających i uzależniających. Ma świadomość używania środków zmieniających świadomość odpowiednio przez dorosłych lub rówieśników. Inspiracją do sięgania po używki jest często środowisko rówieśnicze. Młodzież sięga po używki dla zabicia nudy bądź traktując je jako ucieczkę przed problemami. Niekiedy problem pogłębiają dorośli pozwalający dzieciom pić alkohol lub palić papierosy. Niejednokrotnie sami są negatywnym wzorcem postępowania. Postawy dorosłych prowadzą do przekonań, że picie jest formą spędzania czasu wolnego lub sposobem na kłopoty. Wiele osób nie uważa, że piwo to nie jest alkohol, bądź uznaje picie za nieszkodliwe. Badania wykazały też, że wśród młodzieży niedojrzałej do odpowiedzialnych decyzji są również osoby potrafiące preferować zdrowy styl życia, nie bojące się odmawiać.

Wielu z ankietowanych daje sobie prawo do stosowania przemocy. Uzasadnieniem użycia przemocy jest poczucie doznania od innych krzywdy i konieczność odreagowania.

C. PRIORYTETY WYZNACZAJĄCE ZADANIA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2008

- zapobieganie sięganiu po alkohol przez dzieci i młodzież;
- zwiększenie oferty działań promujących zdrowy styl życia wśród społeczności lokalnej;
- zwiększenie wiedzy mieszkańców Miasta i Gminy Skoki na temat środków psychoaktywnych;
- zwiększenie kompetencji osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Skoki;
- zmniejszenie szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych piciem alkoholu,
- zmniejszenie szkód związanych z przemocą w rodzinie.

D. SZCZEGÓŁOWE ZADANIA PROGRAMU I SPOSÓB REALIZACJI

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką uzależnień i zapobieganiem alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie należy do zadań własnych gminy i w roku 2008 obejmować będzie:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

1. Analizę i diagnozowanie problemów alkoholowych występujących na terenie miasta i gminy.
2. Prowadzenie poradnictwa, działań edukacyjnych i działań wspierających dla osób uzależnionych w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym.
3. Motywowanie osób mających problemy z uzależnieniem od alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych do podjęcia leczenia odwykowego.
4. Współpracę z Ośrodkami Zdrowia „Falco” i „Hipokrates”.
5. Współpracę z Poradniami Leczenia Uzależnień w Wągrowcu i Poznaniu.
6. Współpracę z Sądem Rejonowym w Wągrowcu, Prokuraturą Rejonową w Wągrowcu, kuratorami zawodowymi i społecznymi, Komisariatem Policji w Skokach, Komendą Powiatową Policji w Wągrowcu.
7. Współpracę z Wojewódzkim Szpitalem dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Gnieźnie oraz Zakładem Uzależnień w Charcicach.
8. Wspomaganie działalności grupy samopomocowej AA „Mariola” m. in. poprzez udostępnienie lokalu przy Placu Powstańców Wlkp.
9. Organizowanie pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych przed i po przebytej terapii odwykowej.
10. Współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Skokach w zakresie udzielania pomocy osobom uzależnionym.
11. Rozpowszechnianie informacji o prowadzonej działalności psychologicznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej przez media lokalne, ulotki, tablice ogłoszeniowe, Kościół Katolicki itp.
12. Zakup sprzętu i akcesoriów komputerowych niezbędnych do prowadzenia dokumentacji Gminnego Koordynatora ds. Uzależnień i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz specjalistów (m.in. psychologa, prawnika, terapeuty uzależnień) zatrudnionych w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym.
13. Wyposażenie Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego w pomoce i sprzęt konieczny do jego funkcjonowania, do prowadzenie zajęć informacyjno – edukacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych itp.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

1. Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób żyjących w rodzinie z problemem alkoholowym oraz ofiar przemocy domowej(dorosłych i dzieci).
2. Wspomaganie działalności grupy wsparcia dla kobiet.
3. Wspomaganie działalności grupy wsparcia dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym „ Szczęśliwe dzieciństwo” działającej przy Szkole Podstawowej w Skokach.
4. Organizowanie szkoleń dla osób zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i pracujących z alkoholikami.

5. Zakup sprzętu i materiałów edukacyjnych do wykorzystania w grupach wsparcia.
6. Dofinansowywanie pobytu dzieci z rodzin z problemem alkoholowym na obozach i koloniach.
7. Wzmocnienie działań służących zwiększeniu aktywności przedstawicieli Policji i pracowników socjalnych na rzecz ochrony rodzin przed przemocą m. in. poprzez organizowanie szkoleń i porad, zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych.
8. Wspomaganie bibliotek szkolnych w zakresie zakupu materiałów edukacyjnych
9. Dalsze tworzenie (w tym modernizacja pomieszczeń), wspieranie i finansowanie działalności świetlic środowiskowych na terenie gminy.
10. Finansowanie szkoleń osobom pracującym w świetlicach środowiskowych w zakresie zdobywania kwalifikacji i umiejętności do pracy z dziećmi i młodzieżą.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych:

1. Finansowanie szkoleń dla nauczycieli, psychologów, pedagogów i pracowników innych służb społecznych w zakresie zdobywania wiedzy i kwalifikacji do organizowania i prowadzenia działań profilaktyczno -wychowawczych i korekcyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży.
2. Finansowanie zakupu programów profilaktyczno - wychowawczych skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców.
3. Dofinansowywanie działalności organizacji i instytucji promujących zdrowy styl życia wśród społeczności lokalnej m. in. poprzez sport, zajęcia edukacyjne i artystyczne, organizację imprez o charakterze profilaktycznym, podejmowanie działań o charakterze prewencyjnym, prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjno - profilaktycznych.
4. Współorganizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży – tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od sięgania po środki psychoaktywne (wycieczki, konkursy, festyny, koncerty itp.)
5. Podejmowanie zadań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscu publicznym.
6. Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
7. Wspomaganie inicjatyw promujących zdrowy styl życia wśród grupy tzw. ryzyka (np. pikniku dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, wyjazdów na spotkania ruchów trzeźwościowych itp.).
8. Prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczęszczających do świetlic środowiskowych i biorących udział w innych programach opiekuńczo – wychowawczych.
9. Objęcie programami profilaktyki rodziców i środowisk lokalnych odpowiedzialnych za wychowanie dzieci a szczególnie uświadomienie dorosłym zgubnych skutków pozwalania dzieciom na picie alkoholu.

IV. Prowadzenie działań związanych z wydawaniem i cofaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poprzez:

1. Opiniowanie wniosków dotyczących uzyskiwania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych odnośnie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej Gminy Skoki.
2. Współpracę zespołu dokującego kontroli przestrzegania prawa w zakresie obrotu napojami alkoholowymi oraz przestrzegania zasad korzystania z zezwoleń z Komisariatem Policji w Skokach.

V. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

1. Współpracę z:
 - a/ Stowarzyszeniem Wspierania Dziecka i Rodziny „Alia” w Antoniewie,
 - b/ Fundacją „Pomoc Dzieciom Wiejskim „ w Bliźnych,
 - c/ Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Skokach,
 - d/ Parafiami na terenie miasta i gminy Skoki,
 - e/ Komisariatem Policji w Skokach,
 - f/ Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wągrowcu,
 - g/ Szkołami,
 - h/ Stowarzyszeniami abstynenckimii innymi organizacjami oraz instytucjami w zakresie realizacji przez nie zadań związanych z zapobieganiem uzależnieniom wśród społeczności lokalnej.

VI. Organizowanie pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skokach oraz Gminnego Koordynatora ds. Uzależnień poprzez:

1. Zapewnienie warunków lokalowych, sprzętowych i materiałowo – technicznych do działalności.
2. Określenie członkom komisji za udział w jej w pracach wynagrodzenia w wysokości 350, – zł brutto miesięcznie.
Podstawą wypłacenia należności jest podpis członka komisji na liście obecności z poszczególnych posiedzeń.
W przypadku nieobecności członka Komisji na posiedzeniu, wynagrodzenie umniejsza się proporcjonalnie do ilości posiedzeń odbytych w danym miesiącu.
3. Finansowanie udziału w szkoleniach i konferencjach zwiększających kompetencje członków komisji i koordynatora organizowanych przez różne instytucje zajmujące się rozwiązywaniem problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz konferencji i szkoleń przez komisję lub koordynatora organizowanych.
4. Zapewnienie zwrotu kosztów podróży w związku z wykonywaniem zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz obowiązujących w tym zakresie ustaw na zasadach określonych rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości i warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U. z 2002 r. Nr 236 poz. 1990).

Przewodniczący Rady
Miejskiej Gminy Skoki

Wigilanta 15.07.2011